

KVALITETSDEKLARATION

Prisindex i producent- och importled (PPI)

Ämnesområde

Priser och konsumtion

Statistikområde

Prisindex i producent- och importled

Produktkod

PR0301

Referenstid

2024 (månad, kvartal och år)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	7
2.2.4 Bortfall.....	8
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet.....	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	10
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	12
Allmänna uppgifter	12
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	12
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet.....	13
E EU-reglering och internationell rapportering.....	13
F Historik.....	13
G Kontaktuppgifter.....	13

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Den redovisade statistiken ger den genomsnittliga prisutvecklingen i producent- och importledet, totalt och för olika produkter som antingen säljs av svenska producenter (det första distributionsledet) eller köps från utländska leverantörer (det första inköpsledet).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används huvudsakligen av;

- a) Statistiska centralbyrån (SCB) för omräkning av nominella belopp till belopp i fasta priser i Utrikeshandel med varor och annan ekonomisk statistik samt Nationalräkenskaper
- b) Riksbanken, Konjunkturinstitutet m.fl.: för ekonomisk analys, bl.a. som underlag för ekonomisk-politiska beslut
- c) Företag, kommuner och regioner: för prisreglering i långsiktiga avtal

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna är prisindex för produktgrupper på olika marknader. Med produkter avses både varor och tjänster, och produktgrupper kan bestå av antingen varor eller tjänster, eller bådadera.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av alla transaktioner i den totala produktionen utförd av svenska producenter samt i den totala importen/införseln¹ för den svenska marknaden. Den avser de transaktioner som gjorts under referenstiden.

Målpopulationen avgränsas till de transaktioner som avser försäljning i producentledet, respektive köp i importledet, av produkter hänförliga till produktgrupper inom avdelningar enligt SPIN 2015², se Tabell 1. SPIN 2015 är en klassificering av produkter utifrån aktiviteter enligt Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007, och använder samma beteckningar för produkterna som SNI 2007 använder för motsvarande aktiviteter.

Import/införsel som görs av hushåll ingår egentligen i intressepopulationen men är exkluderat ur målpopulationen. Samma sak gäller för import/införsel av produkter för vidare export, dvs. produkter som inte konsumeras eller bearbetas i Sverige. Dessa exkluderas från import/införsel samt export/utförsel.

¹ Med import avses produkter som tas in från länder utanför EU. Införsel avser produkter som tas in från länder inom EU.

² Standard för svensk produktindelning efter näringsgren 2015.

Tabell 1. Översikt över avdelningar* av produktkoder, definierade i SPIN2015.

Avdelning	Benämning
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske
B	Utvinning av mineral
C	Tillverkning
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla
E	Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering
G	Parti- och detaljhandel
H	Transport- och magasineringstjänster
I	Hotell- och restaurangtjänster
J	Informations- och kommunikationstjänster
K	Finans- och försäkringstjänster
L	Fastighetstjänster
M	Tjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
N	Uthyrnings-, fastighetsservice och resetjänster
R	Tjänster avseende kultur, nöje och fritid
S	Andra tjänster

*Varje avdelning kan delas in i huvudgrupper, som i sin tur består av undergrupper, bestående av detaljgrupper. Den lägsta aggregeringsnivån av produktkoder inom varje avdelning är sju siffergrupper.

Observationsobjekten är enskilda transaktioner för motsvarande produkterbjudande med uppdelning på typ av marknad, dvs. export, import och den svenska marknaden. Ett produkterbjudande är den kombination av företag och produkt som ska prisma.

Målobjekten överensstämmer med observationsobjekten.

Uppgiftskällor är i huvudsak företag och myndigheter (kallas fortsättningsvis *företag*).

1.2.2 Variabler

Observationsvariabeln, som det samlas in värden på, är *Pris* på en transaktion för ett produkterbjudande som ingår i urvalet. Priset skall avse genomsnittspriset för den månad prisma. Priset skall rapporteras i handelsvalutan (även om omräkning till svenska kronor accepteras). Detta för att i den mån det är möjligt kunna använda enhetlig valutakurs (Tullverkets kurser för avdelning A-E, Värdepappersstatistikens kurser för avdelning G-S, se tabell 1). Priset skall vara värderat till baspris, dvs det pris som företaget får för sin produkt exklusive moms, tullar och andra skatter men inklusive eventuella produktsubventioner från staten. För svensktillverkade produkter avses, i de fall leveransvillkor är tillämpligt, primärt priset *fritt fabrik* vid försäljning i Sverige, *free on board (f.o.b.)* vid försäljning utanför Sverige, respektive *cost, insurance, freight (c.i.f.)* för importpriser.

Målv variabeln är priset i svenska kronor, och den härleds ur observationsvariabeln genom omräkningen med hjälp av enhetlig valutakurs, givet att omräkningen behövs.

Intressevariabeln är samma som målv variabeln.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet är ett kedjeindex av Laspeyres-typ med ett fast basår och med årslänkar. Indexen publiceras med basår 2020 = 100. Indextalen speglar i huvudsak utvecklingen av ett för perioden genomsnittligt pris. Årsmedelindex är ovägda aritmetiska medeltal av periodernas index. För den fullständiga beskrivningen av indexkonstruktionen se avsnitt 2.7.2 i Statistikens framställning, www.scb.se/PR0301.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Prisindextal beräknas för fem olika serier:

Hemmamarknadsprisindex, som är ett producentprisindex för den svenska marknaden och alltså anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter som säljs i Sverige.

Exportprisindex, som är ett producentprisindex för exportmarknaden och alltså anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter som förs ut ur Sverige.

Importprisindex, som alltså anger prisutvecklingen på produkter som förs in till Sverige.

Producentprisindex, som anger prisutvecklingen på svensktillverkade produkter totalt, och som erhålls genom en sammanvägning av hemmamarknadsprisindex och exportprisindex.

Prisindex för inhemsk tillgång, som anger prisutvecklingen på produkter som säljs i Sverige och som erhålls genom att sammanvägning av hemmamarknadsprisindex och importprisindex.

Indextal redovisas för var och en av serierna med fördelning på produktgrupper enligt SPIN 2015 (se Tabell 1). De fem marknaderna redovisas månadsvis för avdelningarna A-E, samt kvartalsvis för avdelningarna G-S. Redovisningens detaljeringsgrad skiljer sig mellan olika produktområden, beroende på deras ekonomiska betydelse samt antal uppgiftslämnande företag och graden av koncentration, som har betydelse vid sekretessprövningen. Den mest detaljerade redovisningen återfinns i Statistikdatabasen, där indextal för vissa produktområden redovisas t.o.m. 5-siffernivån (detaljgrupper).

1.2.5 Referenstider

Indextal beräknas primärt för månader för avdelning A-E och kvartal för avdelning G-S (se Tabell 1).

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten i undersökningen på aggregerad nivå bedöms som god, till följd av lågt bortfall, tillförlitliga urvalsramar samt en hög användning

av internationellt rekommenderade metoder. Osäkerheten ökar dock på lägre produktgruppsnivåer.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällan *Mätning* samt olika modellantaganden bedöms ge det största bidraget till den totala osäkerheten. Därefter bedöms mätningen av urvalet i stället för hela populationen vara den näst största osäkerhetskällan, speciellt för skattningar på lägre produktgruppsnivåer. Förutom urvalsosäkerheten är det inte möjligt att kvantifiera osäkerheten kopplad till de övriga osäkerhetskällorna.

2.2.1 Urval

Varje år dras ett urval av produkterbjudanden, där varje produkterbjudande svarar mot en kombination av företag (identifierat med organisationsnummer) produkt och marknad. Ett urvalsobjekt kan ha två olika statustyper, dragen med säkerhet eller dragen med sannolikhet. Objekt med stora transaktionsvärden dras med säkerhet och plockas sedan bort ur ramen. Därefter dras ett sannolikhetsurval, ett så kallat PPS-urval, bland resterande objekt och därmed kan urvalsosäkerheten beräknas.

Sammanfattningsvis bedöms urvalsosäkerheten vara relativt liten för skattningar på högre produktgruppsnivåer, medan för skattningar på lägre produktgruppsnivåer bedöms den vara något större.

2.2.2 Ramtäckning

Brister i täckningen kan leda till undertäckning och/eller övertäckning. Undertäckning innebär att vissa objekt i den population man vill undersöka saknas i urvalsramen.

Övertäckning förekommer om objekt som inte tillhör målpopulationen ingår i ramen. Definitionen av övertäckningen inkluderar tre fall, som vart och ett leder till att inget pris på produkterbjudande kan observeras: (1) företaget i fråga är inaktivt, till exempel företaget har gått i konkurs, (2) företaget är aktivt, men produkten i fråga har utgått, och (3) företaget är aktivt, produkten har inte utgått, men den har inte sålts eller köpts av företaget i fråga. Att fall 3 uppstår kan bero på att vissa produkter inte är helt standardiserade, vilket gör det omöjligt att följa dem från period till period. Det som då kan göras är att skapa en typprodukt för företaget där hänsyn tas till olika faktorer som skulle påverka produktens pris om den hade sålts. Se vidare 2.2.6 Modellantaganden.

Notera att eftersom urvalet dras en gång om året bestäms övertäckningen på årsbasis. Med andra ord, bland alla produkterbjudanden i urvalet identifierar man endast de produkterbjudanden som uppfyller definitionen av övertäckningen under hela referensåret.

Under 2023 utgjorde övertäckningstransaktioner 2% av alla transaktioner i urvalet. Detta är på motsvarande nivå som 2022.

Ramunderlagen till PPI kommer från andra undersökningar på SCB; Industrins varuproduktion (IVP), Företagens ekonomi (FEK), Utrikeshandel med varor (UHV) och Utrikeshandel med tjänster (UHT). Bortfallet i dessa undersökningar är lågt, och de observationer där mätningar saknas fylls värden i bland annat med hjälp av modellberäkningar. Det finns heller ingen

systematik i ramosäkerheten så att det skulle vara större eller mindre inom något visst stratum.

UHV har en viss övertäckning p.g.a. att produkter importerats till Sverige och sedan exporteras utan någon ytterligare förädling. Det ger inte bara en övertäckning i ramarna för importprisindex och exportprisindex, utan också en undertäckning i hemmamarknadsprisindex, eftersom det finns en risk att för mycket av produktionen räknas som export. Dessa typer av transaktioner rensas i så stor grad som möjligt bort innan viktberäkningar påbörjas.

Vid urvalsdragning för PPI används de senast tillgängliga versionerna av ramunderlagen, som vid användandet avser närmast avslutat helår.

För att inte belasta mindre företag används också en cut-off vilken gör att produkterbjudanden med omsättning under 10 miljoner SEK inom urvalsstratumet inte kan bli dragna.

Osäkerhetskällan ramtäckning torde som helhet ge ett litet bidrag till osäkerheten.

2.2.3 Mätning

Mätning sker en gång per referensperiod och produkterbjudande, och förväntas avse mätperiodens genomsnittliga transaktionspris.

För mätning används främst det webbaserade insamlingsverktyget SIV som är standard på SCB. Den absoluta majoriteten av uppgiftslämnarna lämnar pris via denna lösning. Ett mindre antal uppgiftslämnare lämnar pris via e-post. Se bilaga 1 i Statistikens framställning för exempel på utformning av frågeformuläret i SIV, www.scb.se/PR0301.

Mätosäkerheten uppstår då en lämnad uppgift inte överensstämmer med det "sanna" värdet enligt variabelns definition. Det finns en mängd skäl till att det kan bli så, exempelvis när blankettfrågan inte passar ihop med uppgiftskällans bokföring, frågan är tvetydigt formulerad, då personer har bristande minne, uppgiftslämnare kan vara slarviga, mätmetoder kan vara behäftade med brister, m.m. Brister i mätningen bidrar naturligtvis till osäkerheten i statistiken, och kan göra det på ett systematiskt sätt (medförande skevhet) eller ett tillfälligt sätt (som inte leder till skevhet).

Ett exempel på felaktig rapportering är användningen av listpriser. I första hand ska det genomsnittliga verkliga transaktionspriset rapporteras men i vissa fall rapporteras ändå listpriser, vilket riskerar att ge en felaktig bild av prisutvecklingen. Skillnaden mellan listpriser och transaktionspriser är eventuella rabatter som utgår till kunderna. En högre rabatt ska ses som ett lägre pris. Transferpriser/internpriser som inte speglar ett marknadspris kan utgöra en annan osäkerhetskälla.

Felaktig rapportering uppstår även när valda specifikationer inte lyckas specificera produkten i tillräcklig utsträckning, så att inte endast den rena prisändringen visas i indexförändringen. Detta kan komma till uttryck i en felaktigt volatil prisutveckling, men också i ett långsiktigt systematiskt fel p.g.a. förändringar i produkters kvalitet över tid.

I vissa produktgrupper är det svårt att hitta representativa produkter att följa över tiden och istället används tidsbaserade metoder. Till exempel prismäts

timpriset för en juridisk konsult ofta istället för hanteringen av ett faktiskt ärende. Ett problem med mätning av timpriser är att de medför en skevhet i prisindex vid produktivitetsutveckling. Om den juridiska konsulten i exemplet ovan blir mer effektiv och hinner med fler ärenden under en timme syns inte detta då enbart timtaxan noteras. Tidsbaserade mätmetoder används främst inom SPIN 69, 70 och 71.

Ett möjligt mätfel uppstår när man mäter icke-jämförbara produkter. Detta händer när nya modifierade produkter ersätter de som mätts under tidigare perioder. För att säkerställa att indexet återspeglar endast den genuina prisförändringen används olika metoder för kvalitetsvärdering, som gör det möjligt att eliminera prisförändringar på grund av förändrad kvalitet på produkter. Metoderna beskrivs i handboken som producerats av Internationella valutafonden (IMF, kapitel 7 <https://www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf>). I den svenska PPI är de vanligaste metoderna enkel kvantitetsjustering, justering med hjälp av en expert och överlappning (såvida inte uttrycklig bedömning kan göras). Justeringar av pris för kvalitetsförändringar utförs i de fall som de tillkännages av uppgiftslämnarna. För en kort beskrivning av antagandena förknippade med de ovannämnda metoderna, se avsnitt 2.2.6.

Sammanfattningsvis bedöms det totala bidraget för olika typer av mätfel till den totala osäkerheten i statistiken vara betydande.

2.2.4 Bortfall

Det föreligger skyldighet enligt lag för valda företag att lämna prisuppgifter. Trots detta observeras bortfall varje mätmånad. Andelen av företag i urvalet 2023, som inte lämnat in priset på *alla* produkterbjudande som de förknippas med (så kallade objektbortfall med avseende på företag), varierade mellan 12 % och 16 %, med den största andelen i juni. Objektbortfallet under 2022 var högre då det varierade mellan 13 % och 17 %. Andelen av företag i urvalet 2023, som lämnat in priset på alla utom några produkterbjudande som de förknippas med (så kallade partiellt bortfall med avseende på företag), var c:a 3 % varje månad under 2023. Detta är lägre jämfört med 2022 då det partiella bortfallet utgjorde c:a 5 % varje månad.

I termer av produkterbjudande, som väljs med på förhand bestämda urvals sannolikheter, beräknas viktade bortfallsandelar för två grupper av avdelningar från Tabell 1. För avdelningarna A-E, var viktade månatliga bortfallsandelar under 2023 mellan 7 % och 11 %. För avdelningarna G-S, låg de viktade kvartalsvisa bortfallsandelarna mellan 20 % och 28 %. Fokuserar man på årliga bortfallsandelar över avdelningar A-E var bortfallet av produkterbjudande under 2023 något större än under 2022. Jämför 8,4 % observerat under 2023 med 6,8 % observerat under 2022.

För att kunna beräkna skattningar av prisindex, kompenseras bortfallet genom att imputera priset på uteblivna transaktioner. För detta ändamål används oftast medelvärdesimputering, där prisutvecklingen den senaste perioden för ett lämpligt aggregat används för att estimerar en prisutveckling. Detta gäller även i de fall när ingen försäljning eller import förekommit under mätmånen.

Eftersom (1) svarsfrekvensen hos företag är hög, och (2) bortfallet kompenseras via imputeringar, bedöms den sammanlagda effekten av bortfallet på statistiken vara relativt liten.

2.2.5 Bearbetning

Produktionssystemet Pi09 har utvecklats för att utföra merparten av beräkningarna i PPI. Kvalitetssäkring av dataprogram och IT-system genomförs och risken för brister i bearbetningsprocessen är därför liten.

Insamlade uppgifter granskas på mikro- och makronivå. Prisnoteringar med mycket stor förändring eller med stor effekt på totalresultatet kontrolleras. Vid oklarheter kontaktas uppgiftslämnaren.

Denna osäkerhetskälla torde ge ett mindre bidrag till den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

Beräkningar av PPI involverar många antaganden. Ett av dem gäller transaktioner hos företag med omsättning under cutoff-gränsen. Man antar att dessa transaktioner har samma prisutveckling som de undersökta objekten.

Vidare, när standardiserade produkter inte finns så går priset inte att följa från period till period. Detta innebär att prisestimeringen inte kan baseras på verkliga transaktionspriser. Då används i vissa fall modellprismätning där SCB tillsammans med uppgiftslämnaren konstruerar en standardprodukt för företaget. Denna procedur utförs inte nödvändigtvis varje tidsperiod men är av sådant slag att uppgiftslämnaren kan göra en uppskattning av vad produkten hade kostat om en transaktion faktiskt hade utförts.

Som betonas i avsnitt 2.2.3 används tidsbaserade metoder när det är svårt att hitta representativa produkter att övervaka över tiden. Metoden skiljer sig från övriga metoder genom att priset på den slutgiltigt levererade produkten inte identifieras. I stället mäts priset för tiden som använt för att slutföra produkten. En svårighet med denna prismätningsslag är att produktiviteten kan komma att förändras. Fördelen med tidsbaserade metoder är att underlaget ofta är lätt för uppgiftslämnaren att ta fram.

För att kompensera för bortfall används metoden medelvärdesimputering. Metoden är den internationellt rekommenderade metoden, och den antar att den imputerade priset förändringen är densamma som den genomsnittliga prisutvecklingen för minst tre objekt inom samma aggregat under bortfallsperioden.

Som nämnts i avsnitt 2.2.3 görs även olika antaganden vid tillämpningen av metoderna för kvalitetsbedömning. Speciellt gäller det metoderna kopplade till det hedoniska tillvägagångssättet och metoden för överlappning. Den senare metoden antar att hela prisskillnaden mellan den gamla och den nya produkten i föregående period motsvarar kvalitetsskillnaden. De hedoniska metoderna är mer sofistikerade i den meningen att de involverar flera antaganden av både statistisk och ämnesrelaterad karaktär. Den senare typen av antaganden kräver en god ämneskunskap om alla viktiga egenskaper hos produkten i fråga som kan påverka priset, även om den nya produkten endast kan skilja sig från den gamla med en eller två egenskaper. Slutligen är antaganden, som görs av experter vid kvalitetsjusteringar, varken explicita eller gemensamma för alla

experter. I stället baseras dessa antaganden enbart på subjektiva bedömningar, vilket gör det mycket svårt att utvärdera hur detta tillvägagångssätt bidrar till den totala osäkerheten i statistiken.

I de fall priser rapporteras i utländsk valuta används Tullverkets växelkurser för att räkna om till svenska kronor. Skälet till att denna metod används i stället för till exempel Riksbankens genomsnittskurser är att främja indexets användbarhet som deflator för utrikeshandelsstatistikens skattningar av export och importvärden i löpande priser. Totalt lämnas c:a 50 % av samtliga exportprisuppgifter och c:a 60 % av samtliga importprisuppgifter i utländsk valuta, medan övriga rapporterade priser är i svenska kronor.

Då uppgiftslämnaren själv räknar om prisuppgifter från främmande valuta till svenska kronor förekommer att valutasäkrade eller förutbestämda kurser används. Detta kan då leda till att indexet inte återspeglar aktuella värden på den svenska kronan.

Denna osäkerhetskälla torde ge ett väsentligt bidrag till osäkerheten.

Sammanfattningsvis bedöms det att olika modellantaganden tillsammans bidrar avsevärt till den totala osäkerheten i uppskattningarna av PPI, fastän det är svårt att utvärdera den individuella effekten av varje antagande.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken är slutlig vid publiceringstillfället.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Följande redovisningsgrupper publiceras c:a 25 dagar efter mätperiodens slut:

Hemmamarknadsprisindex

Exportprisindex

Importprisindex

Producentprisindex

Prisindex för inhemsk tillgång

Producentprisindex för tjänster publiceras c:a 40 dagar efter mätperiodens slut.

Samma framställningstid gäller för årsvisa publiceringar.

3.2 Frekvens

Priser för transaktioner för nedanstående redovisningsgrupper samlas in och index för dessa publiceras månadsvis:

Hemmamarknadsprisindex

Exportprisindex

Importprisindex

Producentprisindex

Prisindex för inhemsk tillgång

Producentprisindex för tjänster samlas in och publiceras kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras klockan 08.00 den dag som anges i den kalenderårsvisa publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken görs tillgänglig via statistiknyheter och via Statistikdatabasen på SCB:s webbplats. Den mest detaljerade publiceringen görs i Statistikdatabasen, där i många fall indexserier och förändringstal ned till undergruppsnivån, publiceras.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Specialbearbetningar kan utföras på beställning. Primärmaterial finns tillgängligt och kan efter särskild prövning och avidentifiering nyttjas för forskningsändamål.

4.3 Presentation

Nyckeltal för Sverige (dvs. Producentprisindex, Importprisindex, Exportprisindex, Hemmamarknadsindex, Prisindex för inhemsk tillgång samt Tjänsteprisindex, presenterade i stycke 1.2.4) presenteras och förklaras på www.scb.se. Så även alla resultat i tabellform och i diagram.

4.4 Dokumentation

För mer dokumentation se fliken Dokumentation på www.scb.se/PR0301.

Det finns en speciell, av International Monetary Fund (IMF) standardiserad dokumentation, över PPI. Den är tillgänglig på IMF:s webbplats www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Samma målstorheter, metoder och antaganden, som användes före 2023, användes även under 2023. Detta betyder att varken jämförbarheten eller sammanvändbarhet över tid eller mellan grupper har påverkats.

5.1 Jämförbarhet över tid

Från och med publiceringen av januariindex för 2017 (28 februari 2017) gick PPI över till produktnomenklaturen SPIN 2015. Skillnaderna mellan SPIN 2015 och SPIN 2007 är väldigt små. Indextal enligt SPIN 2007 beräknas parallellt t.o.m. december 2018, och finns tillgängliga i Statistikdatabasen.

Indextal enligt SPIN 2002 med 1990 som bas finns i Statistikdatabasen till och med 2009. Indextal enligt Prod-SNI 97 finns tillbakaräknad för perioden 1990-94, baserat på vägningstal som speglar produktionens och utrikeshandels sammansättning under 1993. För tidigare index, t.o.m. december 1994, har urvalsallokering och viktberäkningar samt redovisning baserats på en produktindelning enligt en äldre näringsgrensindelning, SNI 69. Den serien redovisades med referensåret 1968=100. Skillnaderna mellan denna och Prod-SNI 97 är betydande. Det rekommenderas att man om möjligt använder den gamla serien för tid före 1995. Vid kedjning rekommenderas att länkningen görs vid december 1994.

Byte av varunomenklatur har gjorts dels för referensåret 1988, från CCCN- till HS-nomenklaturen, dels för referensåret 1998 från HS- till KN-nomenklaturen. Dessa förändringar påverkar inte den publicerade indelningen, men de har försvårat viktberäkningarna.

Index t.o.m. 1979 beräknades som ett fastbassistindex, vilket innebär att någon årlig uppdatering av vikterna inte gjordes.

Jämförbarheten över tid tillbaka till 1990 är god. Jämförbarheten ännu längre tillbaka i tiden är låg.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

PPI beräknar den genomsnittliga prisutvecklingen med samma indexformel för alla undergrupper som ingår i undersökningen. Prisutvecklingen är därför fullt möjlig att jämföra mellan produktgrupper.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Klassifikationen SPIN 2015 som används är jämförbar med den europeiska produktklassifikationen CPA 2.1. Detta möjliggör jämförande av prisutvecklingen både för produktgrupper och för PPI totalt mellan europeiska länder.

En viktig användning av PPI är omräkning av belopp i löpande priser till värde i fasta priser, inom nationalräkenskapssystemet, utrikeshandelsstatistiken och annan ekonomisk statistik. De avgränsningar och standarder som används överensstämmer ganska väl. Den kortperiodiska ekonomiska statistiken är emellertid inte fördelad på produktgrupper varför fastprisberäkningen där blir något mer schablonmässig.

Jämförelser med prisutvecklingen för konsumentpriser (Konsumentprisindex, KPI) är av flera skäl svåra, exempelvis för att skatter hanteras olika samt att vägningstal skiljer sig åt. Dessutom finns metodmässiga skillnader mellan de två statistikprodukterna, exempelvis kan kvalitetsvärderingar göras efter olika metoder.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Publicerade värden är alla indextal och förändringstal samt sammanvägda aggregerade värden av dessa. Inga brister finns i den numeriska överensstämmelsen mellan dessa statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § [offentlighets- och sekretesslagen \(2009:400\)](#).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Ett gallringsbeslut finns, med stöd av Riksarkivets gallringsbeslut RA-MS 1998:7 (med ändringar t.o.m. 2006:57), om att blanketter kan gallras efter två år.

Uppgifterna som lämnas skyddas i enlighet med 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid publicering kommer inga enskilda uppgiftslämnare eller dess information att kunna identifieras.

Det slutliga observationsregistret sparas i SCBs interna databaser enligt bevarandebeslut RA-MS 2019:63.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt [lagen \(2001:99\) om den officiella statistiken, förordningen \(2001:100\) om den officiella statistiken](#) samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2021:39](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

Reglering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152 av den 27 november 2019 om europeisk företagsstatistik och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik, i dess ursprungliga lydelse.

SCB rapporterar index för olika produktgrupper till Eurostat. Detta sker i samband med publicering. Övrig internationell rapportering sker via e-post-formulär som skickas till olika internationella organisationer.

F Historik

Prisindexserier med indelning på grova produktgrupper finns beräknade från år 1860. Från och med år 1920 redovisades månadsvis partiprisindex med en mer fast struktur och finare produktgruppsindelning än tidigare. Sin moderna utformning fick statistiken år 1963, då en mer systematiserad internationell branschnomenklatur infördes.

Då produktionen av tjänster har fått allt större betydelse i svensk ekonomi växte också behovet av bra prisstatistik på detta område. Under mitten av 1990-talet startade utvecklingen av Producentprisindex för tjänster (TPI) med index för lokalhyror, hotelltjänster och inrikes flygresor. Därefter har TPI för allt fler produktgrupper utvecklats och utvecklas fortfarande.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Prisindex i producent- och importled (PPI)
E-post	ppi@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)